

Bijbelteksten:

Johannes 3:3 Jezus [antwoorde en](#) zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand [wederom geboren worde](#), hij kan het Koninkrijk Gods [niet zien](#).

I Petrus 1:3 Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid [ons heeft wedergeboren](#), tot [een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden](#).

Ezechiël 11:19 En Ik zal hun enerlei hart geven, en zal een nieuwen geest in het binnenste van u geven; en Ik zal het stenen hart uit hun vlees wegnemen en zal hun een vlezen hart geven.

I Johannes 2:29 Indien gij weet, dat Hij rechtvaardig is, zo weet gij, dat een iegelijk, die de rechtvaardigheid doet, uit Hem geboren is.

Genesis 6:5 En de HEERE zag, dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was.

Psalm 14:2,3 De HEERE heeft uit den hemel [nedergezien](#) op de mensenkinderen, om te zien, of iemand verstandig ware, die God [zocht](#). Zij zijn allen afgeweken, te zamen zijn zij [stinkende](#) geworden; er is niemand, die goed doet, ook niet een.

Psalm 51:7 Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen.

Romeinen 5:10 Want indien wij, [vijanden zijnde](#), met God verzoend zijn door den dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden [door Zijn leven](#).

Romeinen 8:7 Daarom dat het bedenken des vleses [vijandschap is tegen God](#),²²⁾ want het onderwerpt zich der wet Gods niet; want [het kan ook niet](#).²³⁾

I Corinthe 2:14 Maar [de natuurlijke mens begrijpt niet de](#) dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij [kan ze niet](#) verstaan, omdat zij geestelijk [onderscheiden worden](#).

Heid Cat z2 vr/antw 5 Kunt gij dit alles (de hoofdsom van de wet) volkomen houden? Neen, ik; want ik ben van nature geneigd God en mijn naaste te haten.

Johannes 3:5 Jezus antwoordde: [Voorwaar, voorwaar](#) zeg Ik u: Zo iemand niet geboren wordt uit [water en Geest](#), hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan.

Heid Cat z3 vr/antw 8 Maar zijn wij alzo verdorven dat wij ganselijk onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad? Ja wij, tenzij dan dat wij door de Geest van God wederom geboren worden.

Mattheus 13:20-21 Maar die in steenachtige *plaatsen* bezaaid is, deze is degene, die het Woord hoort, en dat terstond met [vreugde ontvangt](#); Doch hij heeft [geen wortel in zichzelf](#), maar is voor een tijd; en als verdrukking of vervolging komt, om des Woords wil, zo wordt hij terstond geërgerd.

Genesis 4:13 En Kain zeide tot den HEERE: Mijn misdaad is groter, dan dat zij vergeven worde.

I Samuel 15:24 Toen zeide Saul tot Samuël: Ik heb gezondigd, omdat ik des HEEREN bevel en uw woorden overtreden heb; want ik heb het volk gevreesd en naar hun stem gehoord.

Mattheus 27:4a Zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed!

Hebreeën 6:4-6 Want [het is onmogelijk](#), degenen, [die eens verlicht geweest zijn](#), en [de hemelse gave gesmaakt hebben](#), en [des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn](#), en gesmaakt hebben [het goede woord Gods](#), en [de krachten der toekomstige eeuw](#), en [afvallig worden](#), die, zeg ik, [wederom te vernieuwen](#) tot bekering, [als welke zichzelf](#) den Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken.

Johannes 1:12,13 Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; Welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn.

I Johannes 5:1 Een iegelijk, die [gelooft, dat Jezus is de Christus](#), die is uit God geboren; en een iegelijk, die liefheeft [Dengene, Die](#) geboren heeft, die heeft ook lief dengene, die uit Hem geboren is.

I Johannes 4:7 Geliefden! Laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren, en kent God;

I Petrus 1:3 Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die naar zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de doden.

Jacobus 1:18 [Naar Zijn wil heeft](#) Hij ons [gebaard door het Woord](#) der waarheid, opdat wij zouden zijn [als eerstelingen Zijner schepselen](#).

Deuteronomium 30:6 En de HEERE, uw God, [zal uw hart besnijden](#), en het hart van uw zaad, om den HEERE, uw God, lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel,

Ezechiël 36:26 En Ik zal u een [nieuw hart geven](#), en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vleses hart geven.

Titus 3:5 Heeft Hij ons zalig gemaakt, niet [uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden](#), maar naar Zijn barmhartigheid, [door het bad](#) der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes;

I Petrus 1:23 Gij, die wedergeboren zijt, [niet uit vergankelijk](#), maar [uit onvergankelijk zaad, door het levende](#) en eeuwig blijvende Woord van God.

I Johannes 3:9 Een iegelijk, [die uit God geboren is](#), [die doet de zonde niet](#), want [Zijn zaad blijft in hem](#); en hij kan [niet zondigen, want hij is uit God geboren](#).

I Johannes 5:4 Want al wat uit God geboren is, [overwint de wereld](#); en dit is [de overwinning](#), die de wereld overwint, *namelijk* [ons geloof](#).

I Johannes 5:18 Wij weten, dat een iegelijk, die uit God geboren is, niet zondigt; maar die uit God geboren is, bewaart zichzelf, en de boze vat hem niet.

Maar dat anderen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, komen en bekeerd worden, dat moet men den mens niet toeschrijven, alsof hij zichzelf door zijn vrijen wil zou onderscheiden van anderen, die met even grote of genoegzame genade tot het geloof en de bekering voorzien zijn, hetwelk de hovaardige ketterij van Pelagius stelt; maar men moet het Gode toeschrijven, Die, gelijk Hij de Zijnen van eeuwigheid uitverkoren heeft in Christus, alzo ook dezelfde in den tijd krachtiglijk roept, met het geloof en de bekering begiftigt, en uit de macht der duisternis verlost zijnde, tot het Rijks Zijns Zoons overbrengt, opdat zij zouden verkondigen de deugden Desgenen, Die hen uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht, en opdat zij niet in zichzelf, maar in den Heere zouden roemen, gelijk de apostolische schriften telkens getuigen.

11. Voorts, wanneer God dit Zijn welbehagen in de uitverkorenen uitvoert, en de ware bekering in hen werkt, zo is het dat Hij niet alleen het Evangelie hun uiterlijk doet prediken, en hun verstand krachtiglijk door den Heiligen Geest verlicht, opdat zij recht zouden verstaan en onderscheiden die dingen, die des Geestes Gods zijn; maar Hij dringt ook in tot de binnenste delen des mensen met de krachtige werking van denzelfden wederbarenden Geest; Hij opent het hart, dat gesloten is; Hij vermurwt dat hard is; Hij besnijdt dat onbesneden is. In den wil stort Hij nieuwe hoedanigheden en maakt dat die wil, die dood was, levend wordt; die boos was, goed wordt; die niet wilde, nu metterdaad wil; die wederspanning was, gehoorzaam wordt; Hij beweegt en sterkt dien wil alzo, dat hij als een goede boom vruchten van goede werken kan voortbrengen.
12. En dit is die wedergeboorte, die vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking van de doden en levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt, dewelke God zonder ons in ons werkt. En deze wordt in ons niet teweeggebracht door middel van de uiterlijke prediking alleen, noch door aanrading, of zulke manier van werking, dat, wanneer nu God Zijn werk volbracht heeft, het alsdan nog in de macht des mensen zou staan wedergeboren te worden of niet wedergeboren te worden, bekeerd te worden of niet bekeerd te worden. Maar het is een gans bovennatuurlijke, een zeer krachtige, en tegelijk zeer zoete, wonderlijke, verborgen, en onuitsprekelijke werking, dewelke, naar het getuigenis der Schrift, die van den Auteur van deze werking is ingegeven, in haar kracht niet minder noch geringer is dan de schepping of de opwekking der doden; alzo dat al diegenen, in wier harten God op deze wonderbaarlijke wijze werkt, zekerlijk, onfeilbaar en krachtiglijk wedergeboren worden en daadwerkelijk geloven. En alsdan wordt de wil, zijnde nu vernieuwd, niet alleen van God gedreven en bewogen, maar, van God bewogen zijnde, werkt hij ook zelf. Waarom ook terecht gezegd wordt dat de mens, door de genade die hij ontvangen heeft, gelooft en zich bekeert.
13. De wijze van deze werking kunnen de gelovigen in dit leven niet volkomenlijk begrijpen; ondertussen stellen zij zich daarin gerust, dat zij weten en gevoelen, dat zij door deze genade Gods met het hart geloven, en hun Zaligmaker liefhebben.
14. Zo is dan het geloof een gave Gods; niet omdat het aan den vrijen wil des mensen van God wordt aangeboden, maar omdat het den mens metterdaad wordt medegedeeld, ingegeven en ingestort; ook niet daarom, dat God alleen de macht om te geloven zou

geven, en daarna de toestemming of het daadwerkelijk geloven van den vrijen wil des mensen verwachten; maar omdat Hij, Die daar werkt het willen en het werken, ja alles werkt in allen, in den mens teweegbrengt beide, den wil om te geloven en het geloof zelf.